

Predmet: Zvornik II (Branko Grujić i Branko Popović)

Broj predmeta: K.V.br.6/08.

Glavni pretres 16. 03. 2010.

Izveštaj: Slavica Jovanović i Našata Kandić punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedokinje-oštećene Amire Omerović

U selu Klisa sa ocem Fetijom Hasanovićem, majkom i bratom Amirom Hasanovićem i dedom Mujom Hasanovićem živela je do 1. juna 1992. Tada je imala 15 godina i išla u osmi razred osnovne škole. Od aprila 1992. nisu odlazili u školu jer zbog postavljenih barikada nisu mogli da izlaze iz sela. Tada su u Klisu počele da dolaze izbeglice iz okolnih sela koji su govorili da su ih Srbi prognali iz njihovih kuća. Neko vreme Klisa je bila prepuna ljudi iz okolnih sela. Dan pre 1.6.1992. neko iz Kriznog štaba rekao im je svi treba da se sele prema Zaseoku i Sapni. Najpotrebnije stvari su spremili na traktoru i mislili da će tako da putuju. Sutradan ujutru neko od komšija rekao im je da kreću, ali bez traktora i stvari. Na glavnoj seoskoj ulici videla je srpske vojnike u šarenim maskirnim uniformama, sa crvenim i crnim beretkama na glavama, neki su imali rukavice bez prstiju i trake oko ruku. Dok u prolazili putem vojnici su pucali u zemlju pored njihovih nogu. Na raskrsnici je bila okupljena masa naroda. Čula je da neko govori da ne idu prema Zaseoku i Sapni već prema Bijelom Potoku. Čula je da neko kaže da nije bio takav dogovor, ali mu je neki vojnik naredio da ćuti. Formirana je kolona po dvoje, a sa njihove leve i desne strane stajali su srpski vojnici sa oružjem uperenim u njih. Među njima je prepoznala svog nastavnika fizičkog vaspitanja Đorđa i prijatelja svog oca Jovu, obojica iz Petkovaca. Kada u stigli do Bijelog Potoka videla je da srpski vojnici razdvajaju muškarce od žena i dece. Njen otac je njenoj majci rekao da je jasno da će muškarci biti ubijeni. Osim njenog oca i brata na Bijelom Potoku su zarobljeni i njeni stričevi Muraz Hasanović, Hamed Hasanović, Murat Hasanović, Adem Hasanović i braća od strica Husein Hasanović, Jusuf Hasanović, Mirsad Hasanović, Rusmin Hasanović i Jasmin Hasanović. Videla je da njenog brata nogom u stomak šutira poznanik zvani Švabo i da mu govori *Dođe ti ovde meni družo*. Muškarci su naterani da se popnu na kamione i odvezeni su u pravcu Karakaja. Na Bijelom Potoku videla je Dragana Lukića i Kiću i Dragana koji su imali prodavnicu *Božur* u Petkovcima Sa majkom, sestrom i ostalim ženama i decom neko vreme je bila na livadi, a nešto kasnije došao je autobus i vojnici su im naredili da uđu u njega. Sa njima u autobus bila i dvojica srpskih vojnika. Zbog prevelikog broja ljudi u autobusu nije videla gde se kreću, sve dok autobus nije stao kada je videla da su na Crnom Vrh, kod neke provalije. Čula je razgovor dvojice vojnika od kojih je jedan rekao da treba da ih tu ubiju, a drugi da prvo treba da sačekaju naređenje. Nakon pola sata prišao im je treći vojnik i rekao im da krenu dalje. Odvezeni su u Memiće, a kada su izašli iz autobusa videla je da muškarci nisu na tu.

Vojnici su tu odvajali devojke i mađe žene, a ostale su puštali da idu ka teritoriji pod kontrolom muslimanskih oružanih snaga. U grupi od oko 70-tak odvojenih devojaka bila je i ona. Sa nekim devojkaama pošle su i njihove majke ili bake, tako da je njih bilo oko 30-40. Takođe, izdvojeno je nekoliko dečaka od 14-15 godina. Korpulentan vojnik u šarenoj maskirnoj uniformi, za koga je kasnije saznala da se zove Zoran, rekao im da su izdvojeni kao taoci, kako bi bili razmenjeni za četvoricu srpskih vojnika koje su zarobile muslimanske snage. Naglasio je da je jedan od te četvorice vojnika oficir sa višim činom i da njega obavezno moraju da dobiju. Sat-dva stajali su školskom dvorištu, a onda su po nalogu vojnika Zorana ušli u zgradu škole, gde su proveli noć. Zoran im je rekao da treba da predaju zlato i novac, ali da mogu da zadrže neki minimalni iznos

koji je on odredio. Tokom noći neko je htio da uđe u zgradu škole, ali je to Zoran sprečio. Ujutru je Zoran rekao da odlazi na razgovor za razmenu i misli da ako bude mogao da ugovori razmenu oni će biti pušteni popodne, a ako ne bude uspeo pustiće ih sutradan na svoju odgovornost. Nakon nekoliko Zoran je došao i saopštio im da je razmena uspela i pustio ih da pređu na slobodu teritoriju.

Pitanja predsednice veća

Posmrtni ostaci njenog oca Fetije Hasanovića i stričeva Huseina Hasaovića i Muriza Hasanovića, kao i brata od strica Rusmina Hasanovića, ekshumirani su u masovnoj grobnici *Crni vrh*. Njen brat i ostali rođeni zarobljeni na Bijelom Potoku još uvek se vode kao nestali. Njena majka i sestra vratile su se u porodičnu kuću 1999. Kuća je bila zapaljena i uništena.

Pitanja punomoćnica oštećenih

Početkom 1991. među decom u školi bilo je govora o tome da će biti rat. Sve do 31. maja Srbi koji su vodili pregovore govorili su im da neće morati nikuda da idu i da će moći mirno da žive u svojim kućama. Sa komšijama Srbima koje je videla na Bijelom Potoku nikada kasnije nije razgovarala o onome što se dogodilo. Niko od poznanika ni prijatelja njenog oca nije pokušao da mu na Bijelom Potoku pomogne. Po njenim saznanjima iz sela Klisa je ubijeno oko 130 muškaraca.

Meštani okolnih sela koji su u aprilu u maju 1992. dolazili u Klisu, govorili su da su napustili svoje kuće jer su Srbi na njih pucali i rekli im da tu više nisu bezbedni. U tom periodu srpska vojska je često pucala i u pravcu sela Klisa. Tada je bila pominjana predaja oružja u smislu da im u tom slučaju Srbi garantuju bezbednost. Na Bijelom Potoku muškarci su pretresani i oduzeta su im lična dokumenta.

Saslušanje svedokinje-oštećene Fatimke Mustajbašić

Sa suprugom i dvoje dece živela je u Tršiću selu kod Zvornika. Tokom aprila 1991. Srbi su počeli da pucaju i zastrašuju muslimansko stanovništvo, a zahtevali su i da Muslimani potvrdama dokazuju svoje kretanje. Muslimani iz Tršića te potvrde dobijali su od komšije Srbina Cvijetka Jovića. Svedokinja je takvu potvrdu tražila za svog supruga radi povratka u Beograd gde je bio zaposlen. Krajem maja u Tršić je došla srpska vojska koja je pucala i pljačkala ih, zbog čega su oni odlučili da se isele u Klisu. Tu su se već nalazili stanovnici mnogih okolnih sela. Nakon nedelju dana Nurija Jašarević, koji je pregovarao sa Srbima, rekao im je da je postignut dogovor da se svi Muslimani skoncentrisani u Klisi, sutradan isele prema Sapni. Pri polasku iz Klise, na raskrsnici koja vodi prema Sapni, videla je dva tenka. Srpski vojnici su pretresli njene sinove Admira Mustajbašića koji je imao 17 godina i Samira Mustajbašića od 19 godina. Vojnici su kretanje stanovništva usmeravali prema Bijelom Potoku. Tada je ubijen njen rođak Murat Đinić. Kretali su se u koloni po dvoje, a sa njihove leve i desne strane bili su srpski vojnici sa oružjem uperenim u njih. Na Bijelom Potoku svi muškarci, među njima i njeni sinovi, odvojeni su od žena i dece. Videla je da neki vojnik udara njenog sina. Muškarcima je naređeno da ruke drže na potiljku. Među srpskim vojnicima je videla komšiju i dotadašnjeg prijatelja Petka Panića, koga su ostali vojnici oslovljavali sa *kapetane*. Zamolila ga je da spasi njene sinove, a on joj je rekao da im se ništa loše neće desiti i da će biti odvedeni u Kalesiju na slobodnu teritoriju. Tada su zarobljena i tri njena devera Izudin Mustajbašić, Elvir Mustajbašić, Ismet Mustajbašić, kao i rođaci Mustafa Međanović, Hamir Međanović, Alija Međanović, Fehim Međanović. Zarobljeno je ukupno 11 članova bliže familije njenog supruga. Na Bijelom Potoku vojnici su ubili Mustafu Grebića i Junuza Smajlovića, a mnoge muškarce su zverski tukli. Zarobljenim muškarcima su naredili da se popnu na kamione koji su odvezeni prema Karakaju.

Nakon sat vremena žene, deca i starci su takođe kamionima odvezeni sa Bijelog Potoka. Tokom vožnje kamioni su se zaustavili na Crnom vrhu. Tu je čula da će ih streljati. Ipak, krenuli su dalje i stigli u Memiće odakle su peške prešli na teritoriju pod kontrolom muslimanskih snaga. U Memićima je odvojeno oko 90 devojaka i mlađih žena koje su noć provele u školi.

Pitanja predsednice veća

Pronađeni i oidentifikovani su posmrtni ostaci njenog sina Admira Mustajbašića, a njen mlađi sin Samir se još uvek vodi kao nestao. Petka Panića je viđala nakon rata, ali sa njim nikada nije razgovarala.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Tokom aprila i maja 1991. mnogi Muslimani iz Tršića bili su hapšeni i odvođeni u Karakaj gde su bili tučeni. Muslimanima su propusnice pokazivali Srbima i njima dokivali gde su i zašto bili.

Fond za humanitarno pravo